

Orion telekom d.o.o.
PIB: 100066385
Matični broj: 17309013
Račun PIRAEUS Banka: 125-0000001788483-11

2231/19
05 2019

ORION
telekom

Република Србија
Регулаторна агенција за електронске
комуникације и поштанске услуге
Београд

Datum: **05.12.2019. godine**

Za: **REGULATORNA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
POŠTANSKE USLUGE
Palmotičeva br. 2
11000 Beograd, Srbija**

БРОЈ: 1-03-3400-5/19-1

ДАТУМ: 06-12-2019

Predmet: **Komentari na Nacrt Pravilnika o obračunu troškovno zasnovanih cena po modelu dugoročno inkrementalnih troškova**

Povodom objavljivanja javnih konsultacija objavljenih na zvaničnoj Internet strani Ratel-a 6.11.2019. godine, a u vezi sa Nacrtom Pravilnika o obračunu troškovno zasnovanih cena po modelu dugoročno inkrementalnih troškova koji će se obračunavati po LRIC metodi (stvarni i varijabilni troškovi) koji će se primenjivati za:

- 1) Cenu terminacije u javnoj fiksnoj i javnoj mobilnoj mreži,
- 2) Ceni veleprodajnih usluga širokopojasnog pristupa,
- 3) Cene veleprodajnih usluga pristupa infrastrukturi.

Orion telekom iznosi svoje komentare kako sledi:

Regulator u Nacrtu Pravilnika navodi da će se za terminaciju u javnoj fiksnoj i javnoj mobilnoj mreži primenjivati čist odzdo prema gore LRIC model koji uključuje samo troškove vezane za mrežne komponente koji se koriste za pružanje jedne regulisane usluge čija se cena obračunava, tako da u obračun troškova ulaze samo troškovi koji se mogu direktno podeliti toj usluzi.

U članu 12. stav 2. Nacrta Pravilnika dalje navodi da Agencija za obračun cena regulisanih usluga **može** koristiti i model tekućih troškova, utvrđen opštim aktom Agencije kojim se reguliše primena troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanja od strane operatora sa ZTS u oblasti elektronskih komunikacija.

Mišljenja smo da ovakav diskrecioni način odlučivanja Agencije kada će primeniti koj princip, uvodi pravnu nesigurnost, i da je potrebno jasno i nedvosmisleno definisati u kojim uslovima će Agencija pribеći kom principu utvrđivanja troškovnog principa, odnosno da je potrebno dopuniti član 12. stav 2. Nacrta Pravilnika jasnim definisanjem slučajeva u kojima Agencija može da koristi i model tekućih troškova utvrđen opštim aktom.

Takođe radi jasnijeg definisanja kako će se primenjivati čist LRIC model, neophodno je jasnije definisati princip „određivanje mrežne tražnje“, „dimenzioniranje hipotetičke mreže“ kao i za

6.12.2019.
DANKOVIĆ

„procenu vrednosti dimenzionirane mreže“ kojim se određuju godišnji kapitalni i operativni troškovi dimenzionirane mreže, kako bi operatori mogli da razgraniče troškove radi dostavljanja podataka koji će pomoći u definisanju budućih cena/troškova odnosno sagledavanja istih i planiranja u određenim granicama.

Mišljenja smo da bi Agencija, radi jasnijeg razgraničenja trebala da u članu 16. stav 2. Nacrta Pravilnika podrobnije definiše šta podrazumeva „mreža novije generacije koja se najbolje uklapa u nacionalne okolnosti“, ili da posebnim aktom definiše po oblastima koja je to mreža.

Dalje postoje nejasnoće i u vezi sledećih članova:

- član 39, član 17 – na koji način se definiše tekuća i buduća tražnja?
- član 62 – pojašnjenje za tačku 2 i 3 šta podrazumevaju;
- član 64 – šta podrazumeva bruto trošak zamene i na šta se odnosi on a na šta tekući troškovi iz člana 61 i vrste pristupa iz člana 62.?
- član 65 – šta podrazumevaju metodi od 2 do 5?
- član 72- šta podrazumeva dodatak za zajedničke troškove i na koji način se definišu?

Ono na šta treba svakako obratiti pažnju jeste i formulacija člana 51. koji definiše pasivnu infrastrukturu koja se zasniva na obračunu dužine kablova na svakom nivou mreže.

Potrebno je izvršiti razgraničenje i promenu jer se u TK kanalizaciji kao meran jedinica koristi dužni metar cevi a ne kabla kako je navedeno u članu 51. stav 1. Nacrta Pravilnika, što nije slučaj za korišćenje infrastrukture preko bandera javne rasvete ili elektrodistribucije.

U svakom slučaju, Orion telekom je stava da je isuvišno definisati i komentarisati promenu metode za obračun troškova za pasivnu infrastrukturu, sve dok Agencija ne obezbedi normalno korišćenje pasivne infrastrukture. Izmenom cene resursa koji nije dostupan, zadovoljava se samo puka forma ali ne i suština. Svedoci smo da je sve više inicijativa da se pasivna infrastruktura zbog bitnosti za dalji razvoj operatora izdvoji kao posebno tržište, da se na evropskom nivou koristi i simetrična regulacija pasivne infrastrukture i sa svim tim u vezi mišljenja smo da je ovo tržište, odnosno tržišta kojima treba posvetiti daleko veći pažnju nego što je to urađeno u ovom predlogom Pravilnika.

Nas zabrinjava da bilo koja analiza dosadašnje tražnje na tržištu pasivne infrastrukture ne može biti zasnovana na realnim podacima obzirom da su alternativni operatori po pitanju ovog resursa bili u nezavidnom položaju u smislu uspešnosti realizacije zahteva.

Predlog Orion telekoma je da se prvo pristupi rešavanju problema dostupnosti a tek onda da se ide na model koštanja.

Takođe, nije jasno definisano samim Nacrtom, kada se bude odredila cena troškova i koštanja, da li će se primenom i prihvatanjem iste, smaniti i troškovi naknada koje operatori imaju prema Agenciji a

Orion telekom d.o.o.
PIB: 100066385
Matični broj: 17309013
Račun PIRAEUS Banka: 125-0000001788483-11

nadalje da li će se na osnovu iste pristupiti i izmenama standardnih ponuda u delima koji se tiču interkonekcijskih kapaciteta? U tom smislu Orion telekom predlaže da se promeni i model naplate po vodovima, odnosno da se ubuduće plaća po fiksnoj- tako definisanoj ceni umesto po vodu, kako bi svi operatori sa ZNT imali iste uslove.

S poštovanjem

Za Orion telekom doo

Slobodan Đinović, zastupnik